

Ogólne zasady BHP, P. Poż. i ochrony środowiska obowiązujące na terenie MZK w Bielsku-Białej

UWAGA: Poniższe zasady obowiązują Wykonawców, Najemców i Dzierżawców w stosownym dla nich zakresie.

I. Zasady ogólne

1. Firmy realizujące prace na zlecenie i na terenie MZK w Bielsku-Białej (zwanego dalej: Zakładem) oraz Najemcy / Dzierżawcy pomieszczeń są zobowiązani organizować i prowadzić prace w sposób zapobiegający m.in.:
 - a) wypadkom przy pracy;
 - b) chorobom zawodowym;
 - c) pożarom;
 - d) degradacji środowiska naturalnego;
 - e) pogorszeniu środowiska pracy;
 - f) uszkodzeniom mienia MZK;
 - g) zdarzeniom potencjalnie wypadkowym.
2. Każdy pracownik firmy zewnętrznej realizującej prace na zlecenie i na terenie Zakładu lub wynajmującej / dzierżawiącej od niego pomieszczenia / obiekty musi:
 - a) mieć aktualne badania lekarskie, stosowne do wykonywanej przez siebie pracy (np. dopuszczające pracę na wysokościach);
 - b) stosowne przeszkolenie stanowiskowe oraz w zakresie BHP, P. Poż. i ochrony środowiska;
 - c) zostać zapoznany z warunkami pracy i potencjalnymi zagrożeniami możliwymi do wystąpienia na terenie Zakładu, a wymienionymi w pkt 4 oraz potwierdzić fakt zapoznania swemu pracodawcy własnoręcznym podpisem.
3. Na pisemne żądanie Specjalisty ds. BHP Wykonawca oraz Najemca / Dzierżawca jest zobowiązany udostępnić do wglądu w terminie 14 dni, licząc od daty otrzymania wniosku, oryginały dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań wspomnianych w pkt. 2a-c.
4. Zagrożenia możliwe do wystąpienia na terenie MZK to:
 - a) potrącenie przez pojazdy poruszające się po terenie zajezdni: autobusy, samochody, wózki widłowe;
 - b) pożar spowodowany: rozlaniem lub unoszącymi się oparami łatwopalnych cieczy: paliw, rozpuszczalników, paleniem tytoniu w strefie zagrożenia wybuchem, np. stacji paliw, zwarcie instalacji elektrycznej itp.;
 - c) wybuch, eksplozja spowodowana np. rozerwaniem zbiornika z paliwem, nieprzestrzeganiem zasad zabezpieczania substancji łatwopalnych, paleniem tytoniu w strefie zagrożenia wybuchowego;
 - d) poślizg, potknięcie i upadek na nierównych, śliskich, mokrych nawierzchniach (np. pokryta lodem droga lub mokre, pastowane i polerowane podłogi);
 - e) porażenie prądem np. ze strony wadliwie działającego lub uszkodzonego sprzętu elektrycznego;
 - f) poparzenia termiczne w wyniku zetknięcia z gorącą powierzchnią urządzenia itp.;
 - g) upadek z wysokości (np. ze schodów, drabiny, podestu);
 - h) upuszczenie / niekontrolowany upadek ciężkiego przedmiotu (np. narzędzi) podczas jego użytkowania lub przenoszenia;
 - i) skaleczenia w wyniku zetknięcia z ostrymi, wystającymi, szorstkimi lub chropowatymi krawędziami np. narzędzi;
 - j) zmienny mikroklimat - zimny lub gorący: wysoka lub niska temperatura otoczenia podczas np. wykonywania prac na zewnątrz pomieszczeń w narażeniu na deszcz, śnieg, wiatr, chłód lub silne nasłonecznienie i upał;
 - k) hałas, którego źródłem są: pracujące elektronarzędzia, pneumonarzędzia, silniki, uderzenia młotkiem, itp. (słyszalne np. podczas przebywania w obiektach zaplecza technicznego);
 - l) zatrucie spalinami z silników pojazdów naprawianych na zapleczu technicznym (np. podczas przebywania w obiektach zaplecza technicznego);
 - m) praca w ograniczonej przestrzeni (np. poniżej gruntu), w wymuszonej pozycji ciała (pozycje: siedząca i stojąca) oraz wykonywanie czynności powtarzalnych, angażujących do pracy te same grupy mięśni;
 - n) nadmierny wysiłek fizyczny, nadmierne obciążenie, nieprawidłowa postawa podczas podnoszenia i przenoszenia ciężkich ładunków;
 - o) wibracje (drżania) miejscowe, spowodowane przez trzymane w ręku narzędzia;
 - p) niedostateczne lub niewłaściwe oświetlenie stanowiska pracy;
 - q) wymuszona pozycja ciała podczas pracy (pozycje: siedząca, stojąca, pochylona) oraz wykonywanie czynności powtarzalnych, angażujących do pracy te same grupy mięśni.
 - r) inne, nie zidentyfikowane źródła zagrożeń, wynikające z charakteru wykonywanej pracy / zlecenia.
5. Gdy jednocześnie w tym samym miejscu na terenie zajezdni Zakładu zadania wykonują pracownicy zatrudnieni przez odrębną firmę, ich pracodawcy mają obowiązek:
 - a) współpracować ze sobą;
 - b) ustalić, który z nich będzie koordynatorem sprawującym nadzór nad BHP wszystkich pracowników wykonujących obowiązki w tym samym miejscu na terenie zajezdni;
 - c) ustalić zasady swego współdziałania, uwzględniające postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożeń dla zdrowia lub życia pracowników.

Wyznaczenie koordynatora nie zwalnia Wykonawców z obowiązku zapewnienia właściwych warunków pracy swoim pracownikom.

6. Każdy pracodawca wynajmujący / dzierżawiący pomieszczenia / objekty Zakładu i / lub którego pracownicy realizują prace na zlecenie i na terenie MZK, jest zobowiązany uprzednio przekazać podległym pracownikom informacje o:
 - a) zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących na terenie Zakładu, na poszczególnych stanowiskach pracy i przy wykonywanych pracach, w tym o zasadach postępowania w przypadku awarii i innych sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu pracowników;
 - b) pracownikach wyznaczonych z ramienia MZK w Bielsku-Białej do udzielania pierwszej pomocy oraz wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników (tj. ich imię i nazwisko, miejsce wykonywania pracy, numer telefonu służbowego lub innego środka komunikacji elektronicznej).
7. Wykonawcy realizujący zamówione przez Zakład prace na terenie zajezdni oraz Najemcy / Dzierżawcy pomieszczeń i obiektów, są zobowiązani do właściwego zabezpieczenia obiektów, maszyn, urządzeń i sprzętu przed kradzieżą i zniszczeniem.
8. Najemcy / Dzierżawcy pomieszczeń lub obiektów winni przekazać na portiernię Zakładu komplet kluczy w celu umożliwienia prowadzenia w nich akcji ratunkowych w razie pożaru.
9. Wykonawcy realizujący prace na zlecenie i na terenie Zakładu są zobowiązani do przekazania stosownemu pracownikowi MZK nadzorującemu prawidłowość realizacji zawartej z nimi umowy aktualnej listy osób uprawnionych do przebywania na terenie zajezdni (imię, nazwisko, ewentualnie lista pojazdów) oraz bezzwłocznego jej uaktualniania w przypadku zaistnienia zmian w tym zakresie.
10. Na terenie Zakładu zabrania się:
 - a) wnoszenia alkoholu lub środków odurzających;
 - b) przebywania osób znajdujących się w stanie po użyciu alkoholu lub innych środków odurzających;
 - c) palenia tytoniu z wyjątkiem odpowiednio oznakowanych i wyposażonych palarni.
 Wobec osób łamiących ww. zakazy stosowane będą przewidziane prawem środki dyscyplinarne.

II. Zasady dotyczące przestrzegania przepisów BHP przez firmy wykonujące zamówione prace na terenie Zakładu lub wynajmujące / dzierżawiące jego pomieszczenia / objekty

1. Przy pracach związanych z konserwacją, budową i przebudową, remontami obiektów i budowli oraz maszyn i urządzeń obowiązują postanowienia właściwych przepisów prawnych, głównie z zakresu prawa budowlanego.
2. Przy wykonywaniu robót przy urządzeniach i instalacjach energetycznych Wykonawca jest zobowiązany dostarczyć:
 - a) wykaz pracowników zawierający ich imiona i nazwiska;
 - b) uprawnienia i kwalifikacje do eksploatacji sieci, instalacji i urządzeń energetycznych, a także uprawnienia do robót spawalniczych, itp.
3. Przed przystąpieniem do prac ziemnych należy rozpoznać i oznaczyć uzbrojenie podziemne, a w szczególności sieci elektroenergetyczne, telekomunikacyjne, ciepłe, wodne i inne.
4. Pracownicy firm są zobowiązani do stosowania środków ochrony indywidualnej, odpowiednich do warunków prowadzonych prac i występujących zagrożeń.
5. Osoby pracujące na terenie Zakładu są zobowiązane do niezwłocznego pisemnego poinformowania o każdym:
 - a) wypadku przy pracy lub zdarzeniu potencjalnie wypadkowym Specjalistę ds. BHP;
 - b) incydencie środowiskowym lub sytuacji potencjalnie awaryjnej, mogącej wywrzeć niekorzystny wpływ na środowisko Kierownika Działu Inwestycji i Remontów;
 - c) zamiarze prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych Kierownika Działu Inwestycji i Remontów.

III. Zasady dotyczące przestrzegania przepisów P. Poż. przez Wykonawców, Najemców / Dzierżawców pomieszczeń MZK

1. Wszystkie firmy zewnętrzne dzierżawiące / wynajmujące pomieszczenia / objekty na terenie Zakładu są zobowiązane do ich użytkowania w sposób zabezpieczający przed wystąpieniem pożaru.
2. W obiektach i na terenach do nich przyległych zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar lub jego rozprzestrzenianie się oraz utrudnić prowadzenie działań ratowniczych i ewakuacji.
3. Użytkownikom urządzeń zasilanych energią elektryczną lub gazem palnym zabrania się dokonywania czynności, które mogłyby stworzyć zagrożenie pożarowe lub wybuchowe.
4. Firmom zewnętrznym zabrania się dokonywania samodzielnie przeróbek i remontów urządzeń oraz instalacji elektrycznych lub budowy dodatkowych punktów poboru energii elektrycznej bez zgody Zakładu.
5. Zabrania się używania otwartego ognia i palenia tytoniu w miejscach stwarzających zagrożenie pożarowe.
6. Najemcy / Dzierżawcy pomieszczeń, terenów, maszyn i urządzeń zobowiązani są do oznakowania użytkowanych obiektów z podaniem nazwy firmy wraz z danymi kontaktowymi osoby odpowiedzialnej za obiekt.
7. Używanie urządzeń i sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu obiektów, do innych celów, np. do zabezpieczenia prac spawalniczych jest zabronione.
8. Pracownicy firm zewnętrznych wykonujący prace zleczone w obiektach Zakładu winni znać:
 - a) zasady postępowania w razie pożaru oraz ewakuacji z miejsca zagrożenia;
 - b) zasady udzielania pierwszej pomocy.
9. Wykaz osób uprawnionych do udzielania I pomocy przedlekarskiej określa aktualne Zarządzenie Dyrektora Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Bielsku-Białej w sprawie gospodarowania środkami leczniczymi w MZK.
10. Wykaz osób uprawnionych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników (tj. ich imię i nazwisko, miejsce wykonywania pracy, numer telefonu służbowego lub innego środka komunikacji elektronicznej) określa aktualne Zarządzenie Dyrektora Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Bielsku-Białej w sprawie osób uprawnionych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.
11. Każda firma prowadząca działalność w Zakładzie ma obowiązek przestrzegania przepisów P. Poż. a w szczególności:

- a) Ustawy o ochronie przeciwpożarowej z 24 sierpnia 1991 r. (Dz. U. Nr 81, poz. 351 z późn. zm.);
- b) Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92, poz. 460 z późn. zm.).

IV. Zasady dotyczące przestrzegania przepisów o ochronie środowiska przez Wykonawców, Najemców / Dzierżawiących pomieszczenia MZK

1. Pracownicy firm działających na terenie Zakładu oraz wykonawcy robót zleconych są zobowiązani do stosowania zasad ochrony środowiska i przestrzegania obowiązujących w tym zakresie przepisów, a w szczególności:
 - a) ochrony gleby i powierzchni ziemi przez niedopuszczenie do zanieczyszczeń szkodliwymi substancjami np. olejami, smarami, farbami, produktami zawierającymi składniki trujące;
 - b) składowania materiałów przewidzianych do wykonania robót i powstałych odpadów w miejscach uzgodnionych z gospodarzem terenu, w sposób zapewniający ochronę środowiska;
 - c) oszczędnego korzystania z wody, energii elektrycznej i ciepłej;
 - d) nie używania dla celów przemysłowych wody pitnej;
 - e) odprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych Zakładu tylko po uzgodnieniu z Kierownikiem Działu Inwestycji i Remontów;
 - f) nie wprowadzania do kanalizacji Zakładu substancji szkodliwych i trujących lub wylewania ich na powierzchnię;
 - g) utrzymywania czystości i porządku na użytkowanym terenie lub obiekcie;
 - h) gromadzenia i zagospodarowania odpadów na własny koszt, a w przypadku odpadów niebezpiecznych, przekazywanie ich do utylizacji firmie posiadającej stosowne pozwolenie (kopię *Karty przekazania odpadu niebezpiecznego* należy przekazać Kierownikowi Działu Inwestycji i Remontów).
2. Zabrania się:
 - a) zanieczyszczenia terenów należących do Zakładu;
 - b) emitowania do powietrza i wprowadzania do ścieków oraz gleby substancji chemicznych;
 - c) stosowania urządzeń powodujących nadmierny hałas lub wibracje, względnie emitujących szkodliwe promieniowanie elektromagnetyczne;
 - d) prowadzenia działań ingerujących w środowisko, a na które firma nie otrzymała stosowanych pozwoleń czy decyzji właściwych organów.
3. Działalność polegająca na uzgodnionym korzystaniu ze środowiska jest zw. z ponoszeniem odpowiednich opłat.
4. Zakład zastrzega sobie prawo obciążania firmy, której działalność wpływa podniesienie jego opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, proporcjonalnymi kwotami w wysokości zależnej od tego wpływu.

V. Postanowienia końcowe

1. Nadzorujący wykonanie remontów i usług - Kierownik Działu Inwestycji i Remontów oraz Specjalista ds. BHP, są uprawnieni do dokonywania niezapowiedzianych kontroli przestrzegania wymagań z zakresu BHP i P. Poż. oraz ochrony środowiska przez firmy pracujące na terenie Zakładu. W przypadku stwierdzenia uchybień w tym zakresie ww. bezzwłocznie informują o nich o nich osoby zarządzające pracownikami na terenie zajezdni, a w skrajnych przypadkach wydają pracownikom firmy zewnętrznej polecenie wstrzymania prac i oddalenia się w miejsce bezpieczne, do czasu usunięcia zagrożenia.
3. W przypadku nieprzestrzegania ww. postanowień Zleceniodawca może:
 - a) odstąpić od umowy z winy Wykonawcy, najemcy / dzierżawcy;
 - b) obciążyć Wykonawcę, Najemcę / Dzierżawcę odszkodowaniem z tytułu powstałej szkody.
2. Jeśli w wyniku prowadzonej działalności firma zewnętrzna spowoduje nadzwyczajne zagrożenie środowiska tj. nastąpi gwałtowne zdarzenie mogące wywołać znaczne zniszczenie środowiska, pożar lub stwarzające zagrożenie dla zdrowia i życia oraz zdarzenie wypadkowe lub potencjalnie wypadkowe, pracownicy tej firmy zobowiązani są do natychmiastowego zgłoszenia tego faktu:
 - a) Kierownikowi Działu Inwestycji i Remontów – **tel. 033 814 35 11 wew. 270;**
 - b) Specjaliście ds. BHP - **tel. 033 814 35 11 wew. 286;**a w przypadku nieobecności ww. Dyspozytorowi – **tel. 033 814 35 11 wew. 255.**
Należy też natychmiast przystąpić do działań zmierzających do ograniczenia skutków zdarzenia i uczestniczyć w akcji organizowanej przez służby Zakładu.